

สรุป

คำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๔๗/๒๕๕๔

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ร้อง

นายประเสริฐ ศิริบุญ

ผู้คัดค้านที่ ๑

นางกนกพร ศิริบุญ

ผู้คัดค้านที่ ๒

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ (๕) มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องนำสืบว่าผู้คัดค้านที่ ๑ และ ๒ เป็นสามีภริยากัน ผู้คัดค้านที่ ๑ มีตำแหน่งเป็นนายก อบต. ทรงคะนอง จ. สมุทรปราการ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ คณะผู้บริหารท้องถิ่น อบต. ซึ่งมีผู้คัดค้านที่ ๑ นาย ป. นาง ท. และนาย ว. ร่วมประชุมอนุมัติจัดซื้อที่ดิน โดยผู้คัดค้านที่ ๑ เสนอให้ซื้อที่ดินของนาย ส. ในราคา ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปลัดอบต. ทรงคะนองทำหนังสือถึงผู้คัดค้านที่ ๑ ขออนุมัติซื้อที่ดินและตั้งคณะกรรมการ ๔ คณะเพื่อพิจารณา ผู้คัดค้านที่ ๑ มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ คณะกรรมการสรรหาที่ดินมีมติให้จัดซื้อที่ดินของนาย ส. ซึ่งมีราคาประเมินเพียง ๑,๒๓๒,๕๐๐ บาท ต่อมา อบต. ทรงคะนองมีหนังสือถึงนาย ส. เพื่อให้ยื่นหลักฐานและต่อรองราคาให้คงเหลือ ๖,๙๘๗,๐๐๐ บาท และมีหนังสือเรียกนาย ส. ไปทำหนังสือสัญญา อบต. ทรงคะนองขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าที่ดินให้นาย ส. โดยมีผู้คัดค้านที่ ๑ กับนาย ว. ร่วมกันลงลายมือชื่อส่งจ่ายเช็คในวันเดียวกันซึ่งเป็นวันนัดจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ แต่ในวันดังกล่าวไม่สามารถจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ได้ นาย ส. จึงคืนเช็คทั้งสองฉบับแก่ผู้คัดค้านที่ ๑

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ มีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินระหว่าง นาย ส. กับ อบต. ทรงคะนอง ผู้คัดค้านที่ ๑ มอบเช็คทั้งสองฉบับคืนแก่นาย ส. ในวันเดียวกันนั้นนาย ส. ถอนเงินออกจากบัญชี โดยการระบุในรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน ป.ง. ว่าจะนำเงินดังกล่าวฝากเข้าบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๒ และเข้าบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๑ พร้อมทั้งซื้อเช็คเช็ครวม ๗ ฉบับ ส่งจ่ายนาย จ. บุตรผู้คัดค้านทั้งสอง

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๗ นาย ส. ถอนเงินออกจากบัญชีและนำเข้าบัญชีธนาคาร ก. ของผู้คัดค้านที่ ๑ สำหรับบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๒ มีการถอนเงินออกจากบัญชีหลายครั้ง ซึ่งหลังเกิดเหตุมีผู้ร้องเรียนผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก ต่อมาคณะอนุกรรมการกลั่นกรองงานในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตประพฤติมิชอบสอบสวนข้อเท็จจริงและเห็นว่าคดีมีมูลจึงส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ง. ดำเนินการ นอกจากนี้ผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก ยังถูกดำเนินคดีอาญาด้วย สำนักงาน ป.ง. ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองและนาย ส. และได้อายัดเงินในบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ ๑ ของนาย ส. และต่อมาได้ทำการค้นบ้านของผู้คัดค้านที่ ๑ พบสมุดเงินฝาก ๔ ฉบับ และพบว่าเงินของผู้คัดค้านที่ ๒ ฝากอยู่ที่ธนาคาร อ. อีก ๑ บัญชี ซึ่งเชื่อว่าได้มาโดยการกระทำความผิด จึงขออายัดเงินในบัญชีดังกล่าวเพิ่ม

ประเด็นการนำสืบของผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านทั้งสองนำสืบว่า ทั้งสองเป็นสามีภริยากัน มีอาชีพค้าขายหมูชำแหละมีรายได้ประมาณ ๓,๐๐๐ บาทต่อวัน ผู้คัดค้านที่ ๑ ประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้งกุลาดำตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ ได้กำไรปีละประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากเป็นนายก อบต. แล้ว ยังเป็นนายหน้าขายที่ดินอีกด้วย ผู้คัดค้านที่ ๒ นอกจากค้าขายหมูแล้ว ยังขายกล้วยเตี้ยมีรายได้วันละ ๒,๐๐๐ บาท นาย ส. เคยร่วมลงทุนเลี้ยงกุ้งกุลาดำกับผู้คัดค้านที่ ๑ แล้วขาดทุนยังมีได้ใช้หนี้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ ทั้งยังเป็นหนี้เงินยืมผู้คัดค้านที่ ๒ ด้วย ในเดือนมีนาคม ๒๕๔๗ อบต. ต้องการซื้อที่ดินและเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ผู้คัดค้านที่ ๑ มิได้มีส่วนร่วมในการต่อรองราคา เมื่อคณะกรรมการคณะต่างๆ พิจารณาและมีมติแล้วได้เสนอเรื่องมาถึงผู้คัดค้านที่ ๑ จึงลงชื่ออนุมัติให้ซื้อที่ดิน

ในวันนัดจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ นาง บ. หัวหน้าส่วนการคลังนำเช็คมอบให้นาย ส. นาย ส. นำเช็คไปเรียกเก็บเงินที่ธนาคาร ก. แต่กลับมาไม่ทันเวลาราชการจึงไม่สามารถจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ได้ และมีกรจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ตอนหลัง และหลังจากจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์แล้วนาย ส. โอนเงินให้ ผู้คัดค้านที่ ๑ จำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อชำระหนี้ที่นาย ส. ลงทุนเลี้ยงกุ้งกุลาดำกับผู้คัดค้านที่ ๑ และโอนเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้คัดค้านที่ ๒ เพื่อชำระหนี้เงินยืม ส่วนที่นาย ส. ชื่อแคชเชียร์เช็คให้นาย จ. ซึ่งเป็นบุตรนั้น ผู้คัดค้านทั้งสองไม่ทราบเรื่อง

พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ขณะเกิดเหตุผู้คัดค้านที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายก อบต. ผู้คัดค้านที่ ๑ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาที่ดิน คณะกรรมการมีมติเห็นสมควรให้ซื้อที่ดินของนาย ส. โดยวิธีพิเศษ นาย ส. ทำหนังสือสัญญาขายที่ดินให้แก่ อบต. ในราคา ๖,๙๔๗,๐๐๐ บาท ซึ่งที่ดินแปลงนี้มีราคาประเมิน ๑,๒๓๒,๕๐๐ บาท นาย ส. นำเงินที่ได้จากการขายที่ดินจำนวน ๖,๙๔๗,๐๐๐ บาทเข้าบัญชีของนาย ส. เองที่ธนาคาร ก. แล้วถอนเงินออก ๔,๕๙๗,๐๐๐ บาท และในวันเดียวกันนั้นเองนาย ส. นำเงินเข้าฝากในบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๒ และบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ธนาคารเดียวกันตามลำดับ นอกจากนี้นาย ส. ยังชื่อแคชเชียร์เช็คที่ธนาคารดังกล่าวส่งจ่ายให้แก่ นาย จ. บุตรของผู้คัดค้านทั้งสองรวมเป็นเงิน ๑,๙๕๐,๐๐๐ บาท

ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๗ นาย ส. ถอนเงินออกจากบัญชีของตนแล้วนำเข้าฝากในบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ธนาคารเดียวกัน ตรวจสอบ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๗ บัญชีของผู้คัดค้านที่ ๑ บางบัญชีมีเงินเหลือบางบัญชีไม่มีเงินเหลือ ส่วนบัญชีของนาย ส. มีเงินเหลืออยู่ ๗๐,๓๙๘.๘๘ บาท สำหรับผู้คัดค้านที่ ๒ ได้ถอนเงินออกจากบัญชีของตนหลายครั้ง ปรากฏว่า ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๗ มีเงินเหลืออยู่ ๒,๑๙๔.๖๙ บาท เงินที่ถอนออกดังกล่าวส่วนหนึ่งผู้คัดค้านที่ ๒ นำไปฝากที่ธนาคาร อ. เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๗ จำนวน ๑,๐๐๑,๓๖๖.๖๒ บาท

๑. คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองว่า เงินฝากธนาคาร ก. ในบัญชีชื่อผู้คัดค้านที่ ๑ กับบัญชีชื่อผู้คัดค้านที่ ๒ และเงินฝากธนาคาร อ. ชื่อผู้คัดค้านที่ ๒ พร้อมดอกเบี้ย เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่ศาลต้องมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่

เห็นว่า ได้ความจากคำเบิกความของนาย ส. ผู้ขายที่ดินพยานผู้ร้องว่า ได้ติดต่อกับผู้คัดค้านที่ ๑ เพื่อขายที่ดิน ผู้คัดค้านที่ ๑ ตกลงและให้นาย ส. ทำเรื่องเสนอราคา ส่วนที่ขายได้เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้าน

ที่ผู้คัดค้านที่ ๑ เบิกความว่า นาย ส. ลงทุนเลี้ยงกุ้งกับผู้คัดค้านที่ ๑ แล้วขาดทุน เป็นหนี้ผู้คัดค้านที่ ๑ อยู่ ๘๐๐,๐๐๐ บาท จึงโอนเข้าบัญชีใช้หนี้ ๗๐๐,๐๐๐ บาท อีก ๑๐๐,๐๐๐ บาท จำไม่ได้ว่าใช้หนี้อย่างไร กับมีการใช้หนี้เป็นเงินสดบางส่วน และผู้คัดค้านที่ ๒ เบิกความว่า นาย ส. ร่วมลงทุนเลี้ยงกุ้งกับผู้คัดค้านที่ ๑ แล้วขาดทุนจึงมายืมเงินผู้คัดค้านที่ ๒ เป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท เงินที่โอนเข้าบัญชีของผู้คัดค้านที่ ๒ เป็นเงินที่นาย ส. ใช้หนี้หนี้ ล้วนเป็นการเบิกความแต่เพียงลอยๆ ขาดพยานหลักฐานสนับสนุน ไม่น่าเชื่อว่าจะจะเป็นความจริง ทั้งยังขัดกับคำเบิกความของนาย ส. ตอบทนายผู้คัดค้านทั้งสองถามค้ำว่าไม่เคยร่วมลงทุนเลี้ยงกุ้งกับผู้คัดค้านที่ ๑ และไม่เคยยืมเงินผู้คัดค้านที่ ๒ ทางนำสืบของผู้คัดค้านทั้งสองจึงไม่มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ แม้ข้อเท็จจริงได้ความว่า อบต. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแล้วจึงซื้อที่ดินของนาย ส. ก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่าผู้คัดค้านที่ ๑ เป็นกรรมการด้วยจำนวน ๓ คณะ จากทั้งหมด ๔ คณะ ผู้คัดค้านที่ ๑ ย่อมอาศัยโอกาสดังกล่าวซื้อที่ดินในราคาสูงกว่าปกติได้

๒. ที่ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาว่าศาลอุทธรณ์เชื่อว่า แท้จริงแล้วนาย ส. ขายที่ดินในราคาเพียง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วมอบเงินส่วนที่เกินให้ผู้คัดค้านทั้งสองและพวก เป็นการรับฟังข้อเท็จจริงตามทางนำสืบขัดแย้งกับสัญญาซื้อขายที่ดินขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๙๔ นั้น

เห็นว่า ศาลอุทธรณ์ไม่ได้ไม่เชื่อว่า อบต. ไม่ได้ซื้อที่ดินในราคา ๖,๙๔๗,๐๐๐ บาท ตามสัญญาซื้อขายแต่อย่างใด หากแต่เชื่อว่ามีการซื้อขายในราคาดังกล่าวจริง แต่นาย ส. รับเงินตามที่ต้องการขายจริงเพียง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เท่านั้น เงินส่วนที่เกินจากนี้มอบให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกไป จึงไม่ใช่เป็นการรับฟังพยานบุคคลแทนพยานเอกสารอันขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๔ ตามที่ฎีกา

ดังนั้น ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่าเงินที่นำเข้าฝากบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านทั้งสองใน ๓ บัญชีดังกล่าวเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของผู้คัดค้านที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลต้องมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองฟังไม่ขึ้น